

An van Dienderen

Door Brussel 'crossen'

Brussel is meer nog dan onze kuststeden een stad van dagjesmensen. Elke dag opnieuw bezet door honderdduizenden pendelaars. Toch is onze kennis over het 'echte' Brussel uiterst beperkt. Voor velen blijft deze stad synoniem met onveiligheid, vuile straten en botsende culturen. En precies deze eenzijdige, negatieve beeldvorming wil Brussel 2000 met 'Crossing Brussels' doorbreken. Leiding van het visueel antropologische (oef!) deel van dit project ligt bij An van Dienderen, een gedreven documentaire filmster.

Hoe kwam dit roadmovie-achtige project tot stand?

An van Dienderen: Studenten van

beelden zijn zowel veelzeggend als nietszeggend. Jammer dat ze in de winter moesten werken, wanneer

” **Neem nu de vaderlandse gevoelens rond voetbal. Plotseling uiten mensen zich op straat als Belgen. Pinten pakken is Belgisch, net zoals mosselen eten, terwijl het-Belg-zijn in de context van de globale wereld en zijn migratiegeschiedenis niet zo heel veel voorstelt. Wij bestaan als land ook nog maar sinds 1830.**

bestudeerd op dezelfde wijze als voor 'Crossing Brussels'. Een heel goed project was dat. Ook de reacties van de vissersgemeenschap waren fantastisch. Sommigen gaven tijdens de voorstelling hardop commentaar.

Je maakt zelf ook documentaires. Hoe kijk je aan tegen de documentaires op Canvas en die van Jambers op VTM?

Beiden zitten gevangen in de commerciële logica. Toegegeven, bij Canvas werken ze nog volgens een aantal ethische principes. Bij Jambers worden mensen betaald om in

Schone Kleren Scoort

Tegenstander: Adidas en andere sportgiganten, die hun sportkleding laten maken in Azië, Latijns-Amerika en Oost-Europa tegen een loon waar nauwelijks van te leven valt. Wereldsolidariteit mobiliseerde op 2 maanden tijd meer dan 50.000 mensen in een s(up)portersclub voor 'leefbare lonen in de sportkleding- en schoenenindustrie'.

De actie kaderde in de Worldshake-campagne en kreeg de steun van verschillende topsporters: ondermeer wereldkampioen motorcross Joël Smets, judoka Harry Van Barneveldt, een hele rits bekende wielrenners én AA-Gent. Voetbalclub AA-Gent speelde op 9 april een match tegen Aalst. De spelers waren gekleed in speciale truitjes met het uitvergroete logo 'Leefbaar loon. Maak kleren schoon!'. Eind mei ging er op het minivoetbaltornooi 'Onrecht scoort slecht' een BV-match door tussen politici en andere bekende Vlamingen.

Op 3 juni trok een delegatie van Wereldsolidariteit naar de hoofdzetel van Adidas in het Duitse Herzogenaurach. In hun valiezen: foto's en handtekeningen van 50.000 supporters mét de vraag de werknemers in de toeleveringsbedrijven een leefbaar loon uit te betalen. De Belgen werden ontvangen door David Husselbee. Hij is verantwoordelijk voor het controleren van arbeidsomstandigheden

dagjesmensen. Elke dag opnieuw bezet door honderdduizenden pendelaars. Toch is onze kennis over het 'echte' Brussel uiterst beperkt. Voor velen blijft deze stad synoniem met onveiligheid, vuile straten en botsende culturen. En precies deze eenzijdige, negatieve beeldvorming wil Brussel 2000 met 'Crossing Brussels' doorbreken. Leiding van het visueel antropologische (oef!) deel van dit project ligt bij An van Dienderen, een gedreven documentaire filmster.

Hoe kwam dit roadmovie-achtige project tot stand?

AN VAN DIENDEREN: Studenten van de VUB, St-Lucas Brussel en de Universiteit Gent bestudeerden maandenlang een aantal openbare plaatsen in Brussel. Naast het puur wetenschappelijk werk praatten ze veel met de wijkbewoners. Na dit voorbereidend werk draaiden ze een documentaire met begeleidend boekje.

In welke buurten draaiden de camera's?

Dit visuele studiewerk 'covert' de wijk van de Nieuwe en de Oude Graanmarkt met de aansluitende winkelstraat, de Dansaertstraat. Ook van de buurt tussen Centraal Station, Warandepark en de bekende Ravenstein Galerij filmde men een portret. Verder is er aandacht voor de Afrikaanse wijk Matongé en Molenbeek.

Wat gaat er door je heen als je door Molenbeek loopt?

Dat er een ongelofelijk stigma op Molenbeek rust. Er is gettovorming, en het functioneert soms moeizaam. Maar dit is een persoonlijk gevoel. Geef je hiermee wel een waarheidsgetrouw beeld van Molenbeek? Hoe breng je dat? Voor de studenten was dat een uitdaging van formaat. Ze hebben ongelofelijk veel veldwerk verricht en toch kwamen ze tot een soort van een nuloperatie: de door hen gemaakte

beelden zijn zowel veelzeggend als nietszeggend. Jammer dat ze in de winter moesten werken, wanneer het sociale leven in Molenbeek op een laag pitje staat.

Jullie trekken opnieuw rond met 'Crossing Brussels'. In bussen toon je aan de bewoners het resultaat van het filmwerk. Waarom niet in een comfortabele bioscoopzaal?

Via deze werkwijze krijgen de plaatselijke bewoners inspraak in ons werk. Door die nieuwe ontmoetingen met de mensen van de wijk kunnen de studenten verder werken aan 'Crossing Brussels'. Dit is trouwens geen project dat al af is. Bedoeling is na deze confrontaties te gaan bijfilmen om tot een juister en eerlijker beeld te komen van bijvoorbeeld Molenbeek. Ook het finale resultaat wordt nog eens getoond aan alle wijken waar wij actief waren. Voor mij is het uitermate belangrijk om op die manier met beelden om te gaan. Mensen zijn geen objecten zonder inspraak. Hun medewerking vormt de bron voor een kwalitatieve weergave van hun leefwereld."

Het is niet de eerste keer dat jij op die wijze een stad onderzoekt.

Klopt, het is al het vierde jaar dat we dit doen. We hebben al in Gent, Genk en in Oostende gewerkt. Vooral aan deze laatste stad behoud ik goede herinneringen. We hebben toen de vissers van Oostende

voor 'Crossing Brussels'. Een heel goed project was dat. Ook de reacties van de vissersgemeenschap waren fantastisch. Sommigen gaven tijdens de voorstelling hardop commentaar.

Je maakt zelf ook documentaires. Hoe kijk je aan tegen de documentaires op Canvas en die van Jambers op VTM?

Beiden zitten gevangen in de commerciële logica. Toegegeven, bij Canvas werken ze nog volgens een aantal ethische principes. Bij Jambers worden mensen betaald om in zijn documentaires te komen. Zonder geld kom je in de zware milieus zoals die van SM niet binnen. Hij ondergraaft ook dikwijls het maatschappelijk sociaal werk met één vingervinger.

Op dit ogenblik is er heel veel discussie over 'de multiculturele samenleving'. Is die mogelijk?

(fel): Jazeker, op voorwaarde dat er echt beleidsmatig wordt gestuurd in de richting van het samenleven met anderen, wat nu nog niet gebeurt. Ik denk ook dat als een project als 'Crossing Brussels' elk jaar herhaald kon worden, het de leefbaarheid van Brussel zou vergroten. Het echte probleem zit hem echter in het feit dat Europa nog te veel vasthoudt aan nationale identiteit als een stabiele factor. Bovendien functioneert de wereld ook niet volgens welomschreven territoria. Door de huidige evolutie van de wereld krijgt iedereen elke dag te maken met andere culturen.

■ Raemdonck Pierre

Het project 'Crossing Brussels' loopt nog tot eind oktober.

Info op tel: 02/629 22 11, fax 02/629 36 40 of e-mail brussel2000@vub.ac.be

De website van dit project is brussels2000.vub.ac.be

Eind mei ging er op het minivoetbaltornooi 'Onrecht scoort slecht' een BV-match door tussen politici en andere bekende Vlamingen.

Op 3 juni trok een delegatie van Wereldsolidariteit naar de hoofdzetel van Adidas in het Duitse Herzogenaurach. In hun valiezen: foto's en handtekeningen van 50.000 supporters met de vraag de werknemers in de toeleveringsbedrijven een leefbaar loon uit te betalen. De Belgen werden ontvangen door David Husselbee. Hij is verantwoordelijk voor het controleren van arbeidsomstandigheden in Adidas-fabrieken. Uit vroegere verklaringen van Husselbee was al duidelijk dat Adidas een team van 23 controleurs heeft om de Standards of Engagement (gedragscode waaraan toeleveranciers zich moeten houden) te doen naleven. Adidas zou ook experimenten met onafhankelijke controles in een aantal landen opzetten.

Husselbee beloofde de Belgen een herziening van de gedragscode. 'Minimumlonen' zou vervangen worden door 'lonen, die tegemoet komen aan de basisbehoeften van de werknemers'. Tussenstand Schone Kleren-Adidas: 1-0. Of hoe de 12de man kan helpen scoren!

■ Jaklien Broeckx

